

Säkerhetsronder

För mer information kontakta:
Gunbritt Lindfors, Säkerhetssamordnare
Tel 0155 – 24 75 25
gunbritt.lindfors@nykoping.se

Lisa Åkesson, Risk- och brandingenjör
Tel 0155 – 24 75 73
lisa.akesson@nykoping.se

Säkerhetsronder i Nyköpings kommun

Bakgrund

Kommunala säkerhetsronder startade våren 2000. Anledningen till att arbetet med säkerhetsronder startade är att kommunstyrelsen beslutade om en policy som säger att Nyköping ska vara en säker och trygg kommun och att verktyget för att uppnå detta bl.a. skall vara riskinventeringar.

Under många år har vi i Nyköpings kommun arbetat med kommunskyddet och vi har ett bra fysiskt skydd med lås och larm samt ett bra försäkringsskydd. Vad vi nu valde att satsa på för att skapa en säker och trygg verksamhet, var att öka riskmedvetenheten hos personalen inom kommunens olika verksamheter. Verksamheterna är i detta fall framför allt förskola, skola och äldreomsorg.

Det första steget i processen blev att träffa de verksamhetsansvariga för att få deras syn på säkerhetsarbete och deras förhållande till experterna. Av dessa träffar framkom att det var jobbigt med olika ronder och olika tillsyner för olika områden som miljö, brand, vatten, el, lås och larm etc. En annan uppfattning var att experterna kom när det hade hänt något eller att de vid sina besök bara pratade och pekade. Det uppfattades som svårt att veta vem man skulle vända sig till i olika frågor rörande säkerhet.

De verksamhetsansvariga fick även möjlighet att säga hur de skulle vilja att säkerhetsarbetet skulle fungera. Det som framkom av detta var att experterna skulle komma tillsammans vid ett och samma tillfälle och att de skulle lyssna i stället för att prata och peka. Framför allt fanns en önskan om att se till helheten när det gäller säkerhet. Med detta som bakgrund skapades modellen för säkerhetsronder.

Det finns i Nyköping ca 80 objekt (inom förskola, skola och äldreboende) där säkerhetsronder ska genomföras och till dags dato har ronder genomförts på 64 av dessa sedan starten våren 2000.

Det övergripande målet med säkerhetsronder är att öka riksmedvetenheten och engagemanget för säkerhetsfrågornas betydelse och få ett underlag för ett förebyggande arbete.

Arbetsmodellen

Arbetet med säkerhetsronder delas in i fyra steg:

1. Information
2. Riskinventering
3. Säkerhetsronden
4. Uppföljning

Steg 1 – Information

Det första steget i arbetet med säkerhetsronder innebär att säkerhetssamordnaren på eget eller verksamhetsansvariges initiativ har ett möte med verksamhetsansvarig. Detta möte sker alltid med chefen, vilket enligt vår erfarenhet är en nödvändighet för att få arbetet att fungera. Vid mötet informerar säkerhetssamordnaren om kommunens säkerhetsarbete och säkerhetspolicy, riskanalysarbetet, skaderapportering och det försäkringsskydd som finns för verksamheten. Vi tydliggör också hur ansvarsfördelningen ser ut när det gäller säkerhetsarbetet.

I detta första steg informeras även verksamhetsansvarig om den riskinventering de i verksamheten förväntas göra innan den stora säkerhetsronden. Informationsmötet tar ca 1 – 1,5 timme.

Steg 2 – Riskinventering

Riskinventeringen innebär att personalen gör en riskinventering av sin verksamhet. Viktigt är att hela personalgruppen deltar i inventeringen och eventuellt även klasser eller skolelever där så är möjligt. De risker som kommer fram dokumenteras sedan på en riskinventeringsblankett. I riskinventeringen är tanken att alla typer av risker ska komma fram, såväl risker för personalen som för barnen/eleverna/boende, som för fastigheten, som risker i ute- och inomhusmiljön.

Vid utformandet av riskinventeringen har vi gjort ett medvetet val att inte använda oss av checklistor, då sådana listor kan medföra att risker missas. Som hjälp i riskinventeringsarbetet ska personalen i stället använda sig av följande frågeställningar:

- Vad är det som kan hota vår organisations åtagande?
- Vad är det som stör verksamheten?
- Vad är det som gör att vi inte kan bedriva en säker och trygg verksamhet?

Tiden som ges till förfogande för riskinventeringen är ca 3-4 veckor.

Steg 3 – Säkerhetsronden

Själva säkerhetsronden är ett tillfälle då en samlad resurs besöker objektet/enheten. I denna resurs ingår, förutom säkerhetssamordnaren, företrädare från kommunens fastighetsförvaltning (förvaltare, el- och ventilationsansvarig, lås- och larmansvarig), räddningstjänsten (brandinspektör, brandmästare), miljökontoret (miljöinspektör) och brottsförebyggande rådet. Från verksamheten deltar verksamhetsansvarig, skyddsombud eller annan personalrepresentant, elevskyddsombud där sådan finns samt vaktmästare.

Ronden inleds med att gruppen gör en genomgång av den riskinventering som gjorts av personalen på verksamheten. Något som vi trycker på är att experterna vid detta tillfälle ska vara de som lyssnar och inte de som pratar. Efter genomgången görs en rundvandring i verksamheten för att titta på de risker som tagits upp vid inventeringen samtidigt som experterna använder sina myndighetsögon för att upptäcka eventuella brister och risker som personalen själva inte upptäckt. En effekt av att verksamheten och alla experter samlas vid ett och samma tillfälle är att det går att diskutera problem direkt på platsen och att verksamheten inte behöver bekymra sig om var den ska vända sig i olika frågor. Detta medför även att problem där det råder delade meningar och där det finns olika intressen kan lösas direkt på plats, ett exempel på detta är halkskydd kontra försvårad städning.

I samband med säkerhetsronden får den personal som inte medverkar samt barnen /eleverna information och utbildning i brandskyddskunskap. Detta ansvarar räddningstjänsten för och informationen/utbildningen är anpassad efter målgrupp och verksamhet.

Tidsåtgången för en säkerhetsrond varierar beroende på verksamhet och objektets /enhetens storlek, från 2-3 timmar för en liten förskola, till en förmiddag för en mindre skola och upp till 6 timmar för ett större äldreboende.

Steg 4 – Uppföljning

Efter säkerhetsronden sammanställer säkerhetssamordnaren ett förslag till protokoll som innehåller en sammanställning av riskerna samt vilka åtgärder som ska utföras. Detta förslag diskuteras sedan med verksamhetsansvarig och fastighetsförvaltare och tillsammans beslutar de vem som är ansvarig för vilka åtgärder och när de ska vara utförda. Alla som är berörda får en kopia av protokollet. Att uppföljningen av åtgärderna utförs, ansvarar verksamhetsansvarig för. Uppföljningen tar ca 1 – 1,5 timme.

Erfarenheter från arbetet med säkerhetsronder

Erfarenheterna från de hittills utförda ronderna visar på en mängd fördelar med arbetet för såväl verksamheten, experterna och kommunen i stort. Nedan presenteras några av de fördelar som säkerhetsronderna medför:

För verksamheten

- Genom riskinventeringen blir alla delaktiga i säkerhetsarbetet.
- Säkerhetsronderna ser till alla risker på en gång vilket ger en bättre helhetssyn.
- Vid säkerhetsronderna får verksamheten en stor samlad kompetens till sitt förfogande. Alla är på plats samtidigt vilket innebär att ingen kan hänvisa till någon annan.
- Arbetssättet är tidsbesparande.
- Tydliga protokoll gör det lätt att följa upp riskerna.

För experterna

- Säkerhetsronderna ger en möjlighet att förebygga i stället för att få in en felanmälan.
- Det skapas en dialog mellan verksamhetsutövarna och experterna.
- Ger möjlighet till att få ut sitt budskap angående säkerhet.
- Säkerhetsronderna ger en bra orientering på objekten/enheterna.

För kommunen och dess strävan efter en störningsfri verksamhet

- Arbetssättet ger en ökad riskmedvetenhet ute i verksamheterna.
- Engagemanget för säkerhetsarbetet ökar.
- Säkerhetsronderna innebär en stor kunskapsöverföring såväl experterna emellan som mellan expert och verksamhetsutövare.
- Arbetssättet sprider goda exempel på hur man kan få säkerhetsarbetet effektivt.

Riskinventering inför Säkerhetsrund

Verksamhet/arbetsplats	Upprättad av	Datum
------------------------	--------------	-------

Risk	Konsekvenser för vem/vad	Allvarig risk	Inte allvarig risk	Förslag på åtgärd
	för människorna			
	för verksamheten			
	för ekonomin			
	för egendomen			
för miljön				
Risk	Konsekvenser för vem/vad	Allvarig risk	Inte allvarig risk	Förslag på åtgärd
	för människorna			
	för verksamheten			
	för ekonomin			
	för egendomen			
för miljön				
Risk	Konsekvenser för vem/vad	Allvarig risk	Inte allvarig risk	Förslag på åtgärd
	för människorna			
	för verksamheten			
	för ekonomin			
	för egendomen			
för miljön				
Risk	Konsekvenser för vem/vad	Allvarig risk	Inte allvarig risk	Förslag på åtgärd
	för människorna			
	för verksamheten			
	för ekonomin			
	för egendomen			
för miljön				

Exempel på risker: fall, kläm, ras, brand, fuktskador, svinn, stöld, inbrott, våld, hot, rymning, drunkning, buller, stickskador, smitta, farliga ämnen.